

FILOZOFIJA 2015., LJETNI ROK

naziv zadatka	točan odgovor
1.1.	E
1.2.	D
1.3.	B
1.4.	A
2.1.	A
2.2.	F
2.3.	D
2.4.	E
3.1.	F
3.2.	B
3.3.	C
3.4.	D
4.1.	Sokrat – vrlina je istovjetna znanju ili umnom uvidu. Onaj tko zna što je dobro taj i čini dobro. Zlo je moguće samo iz neznanja. To je pozicija etičkog intelektualizma. Do znanja koje omogućuje vrlinu dolazimo kroz filozofski dijalog.
4.2.	Platon – vrlina je zdravlje, ljepota i dobro stanje duše koje se ostvaruje tako da umni dio duše vlada nad voljnim i požudnim. Požudni dio duše treba težiti k umjerenosti, voljni k hrabrosti, a umni prema mudrosti. Sklad tih triju vrlina daje četvrtu kardinalnu vrlinu pravednost.
4.3.	Aristotel – vrlina je „stanje s izborom“ koje omogućuje dobar život ili sreću u skladu sa svrhom života. Vrlina je „sredina između stanja suviška i stanja manjka, ali je u etičkom smislu vrhunac.“ Aristotel dijeli vrline na voljne i umne (etičke i dijanoetičke).
5.1.	Materija je ideja koja ne postoji izvan ljudskog uma ili duha.
5.2.	Materijalne stvari samo su skup osjeta. One postoje samo po tome što su opažene (biti je jednako biti opažen).
5.3.	Pojam materije je proturječan jer se njezina tzv. prvotna svojstva zapravo mogu svesti na drugotna svojstva ili radnje našeg duha.
6.1.	Teza je prvi stupanj dijalektike ili jednostavno postavljanje pojma u njegovoj afirmaciji i neposrednosti.
6.2.	Antiteza je drugi stupanj dijalektike ili posredovanje teze s njenom negacijom na temelju koje se teza osporava.
6.3.	Sinteza je negacija negacije odnosno ukidanje i prevladanje suprotnosti između teze i antiteze. U sintezi su suprotnosti pomirene i sačuvane, čime nastaje jedna kvalitativno nova teza.
7.1.	Osnova prirode prema materijalizmu kao ontološkoj koncepciji je tvar ili materija, dok je duh ili svijest sekundarna ili izvedena.
7.2.	Osnova prirode prema idealizmu kao ontološkoj koncepciji je ideja, duh

FILOZOFIJA 2015., LJETNI ROK

	ili svijest, dok je materija sekundarna ili izvedena.,
8.1.	Materijalističko shvaćanje pojma ARHE tj. prapočela ili bitka u miletskoj školi zastupaju Tales i Anaksimen. Tales smatra da je arhe voda dok Anaksimen smatra da je arhe zrak.
8.2.	spekulativno shvaćanje zastupa Anaksimandar koji smatra da je arhe apeiron tj. nešto beskonačno, neograničeno i kvalitativno neodređeno.
9	B, D
10	A, B,
11	B, D
12	B, C
13	A, D
14	C
15	D
16	B
17	C
18	C
19	C
20	DOGMATIZAM
21	SKEPTICIZAM
22	UMJETNOST, ESTETSKA KONTEMPLACIJA, VRSTE UMJETNOSTI
23	PANTEIZAM
24	BITI
25	INTUICIJA
26	UM, RAZUM
27	NA NJEGOVOJ UMNOSTI KOJA MU OMOGUĆUJE DA DJELUJE SLOBODNO I AUTONOMNO POŠTUJUĆI MORALNE ZAKONE.
28	ONTOLOGIJSKI